

ת"פ 5117/12/18 - מדינת ישראל נגד חליל סטל, עאוני סטל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 5117-12-18 מדינת ישראל נ' סטל ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דפנה חייקין

נגד

הנאשמים: חליל סטל

עאוני סטל

שניהם ע"י ב"כ עו"ד מחמוד נעאמנה

גזר דין

א. רקע כללי והשתלשלות ההליכים המשפטיים:

1. סכסוך רע ומר ומתמשך בין אחים, שהתדרדר לכלל אלימות. נאשם 1 ומר אילן סטל (להלן - המתלונן) הם אחים, בשנות החמישים לחייהם כיום, המתגוררים בשכנות ביפו. נאשם 2, כבן 26 שנים כיום, הוא בנו של נאשם 1, ומתגורר יחד עמו. בין נאשם 1 לבין המתלונן קיים, כאמור, סכסוך מתמשך.

2. נגד הנאשמים הוגש בתיק זה כתב אישום, בו הם הואשמו **בתקיפה בצוואת, שגרמה למתלונן חבלה ממשית**, לפי הוראות סעיף 382(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

על פי הנטען בעובדות כתב האישום, ביום 25.11.18 בשעה 15:53 או בסמוך לכך שהה המתלונן בחצר ביתו יחד עם אביו (שהוא גם אביו של נאשם 1). באותן הנסיבות יצא נאשם 1 מביתו לעבר המתלונן ועל רקע סכסוך קודם אמר לו: **"אתה מביא לי את הרשויות"**.

לאחר מכן תקף נאשם 1 את המתלונן בכך שהתנפל עליו, הכה בו בגופו ובעט בו, והשניים נאבקו ונפלו ארצה. או אז יצא גם נאשם 2 מביתו, כשהוא אחוז בחפץ שטיבו אינו ידוע למאשימה, ותקף את המתלונן בכך שהכה בו באמצעות החפץ.

כתוצאה מהמעשים נגרמו למתלונן חבלות, לרבות המטומה, ושריטות: על גבו, רגליו, אזור החזה ובטן שמאל, על פניו ובראשו, וכן חתך בעפעף (שנדרש להדבקה). גם לנאשם 1 נגרמו חבלות: שריטות ושפשופים על פניו, וכן חבלה באמת ידו השמאלית.

3. התקיימו בתיק כמה וכמה דיונים לפני מותבים קודמים. נערכו מספר דיונים מקדמיים, לרבות במתכונת של גישור, אך הצדדים לא הגיעו לכלל הסכמות והתיק נקבע לשמיעת הראיות. ההגנה כפרה בעובדות כתב האישום, תוך טענה כי המתלונן הוא שתקף את נאשם 1 במהלך האירוע, וזאת בהמשך לתקיפות קודמות בהן גרם המתלונן לנאשם 1 לחבלות של ממש (ר' בתשובה שהוגשה בכתב, במסגרת

בקשה מס' 4, וכן בפרוטוקול, עמ' 8).

4.

בין הצדדים נערך הליך גישור נוסף, שבמסגרתו הם הגיעו להסכמות כלהלן:

ברובד הדיוני - הוסכם על הגשת כתב אישום מתוקן, שבמסגרתו הושמטו העובדות המייחסות לנאשם 2 שותפות בגרימת החבלות למתלונן. הוראות החיקוק תוקנו בהתאם, באופן שנאשם 1 הואשם בעבירה של **תקיפה הגורמת חבלה ממשית**, לפי הוראות סעיף 380 לחוק העונשין, ואילו נאשם 2 הואשם בעבירה של **תקיפה סתם**, לפי הוראות סעיף 379 לחוק העונשין.

ברובד המהותי - הצדדים עתרו במשותף לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של נאשם 1, ולקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2. המאשימה הודיעה כי תגביל את עתירתה לעונש, בעניינו של נאשם 1, לענישה של מאסר בפועל, לתקופה המרבית שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי משמעותי למתלונן. אשר לנאשם 2 הודיעה המאשימה כי תעתור לענישה קונקרטית, אך הצדדים ישוּבו לשוחח לאחר קבלת התסקיר. המאשימה הודיעה עוד כי תסכים לבקשת ההגנה שהתסקיר יבחן את שאלת הרשעתו בדין של נאשם 2, אך הטעימה כי עמדתה היא להרשעה.

5.

הנאשמים הודו אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו בעבירות שבהן הואשמו בו, כאמור בפסקה 4 דלעיל. בית המשפט הורה על קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות ותסקיר שירות המבחן, כפי עתירת הצדדים.

6.

המתלונן ליווה את ההליך באופן פעיל, לרבות בנוכחות בחלק מהדיונים. בעת הצגת הסדר הטיעון ציין ב"כ המאשימה כי עדכן את המתלונן בפרטי ההסדר, תוך שהעמיד אותו על זכויותיו כנפגע העבירה - לרבות בהגשת הצהרה אודות הפגיעות והנזקים שנגרמו לו - והלה הביע את הסתייגותו מההסדר (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 19 ואילך). יש לציין כי המתלונן הגיש מספר בקשות לתיק בית המשפט, בעצמו ובאמצעות בא-כוחו, הן לפני עריכת הסדר הטיעון והן לאחריו. בבקשותיו תיאר המתלונן את נסיבות האירוע דנא בחומרה רבה, עד כדי טענה כי דובר בניסיון לרצח. המתלונן הלן על עריכת הסדר הטיעון ועתר לענישה מחמירה של הנאשמים (ר' בעיקר בבקשות 3, 12, 13 ו-18).

7.

המתלונן אף עתר לבג"צ, כשבעה חודשים לאחר הצגת הסדר הטיעון בבית המשפט, על מנת להביא לביטולו של ההסדר. ואולם, העתירה נדחתה על הסף (ר' בג"צ 5129/21 סטל נ' מפלג תביעות תל אביב (10.10.2021)). בפסק הדין נקבע כי לא נמצאה עילה להתערבות בהחלטת המאשימה להגיע להסדר הטיעון, וכי זכויות המתלונן לפי הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001 (להלן - חוק זכויות נפגעי עבירה), לא הופרו.

8.

בין לבין, בשל שינויים בסדרי עבודת בית המשפט הועבר התיק לשמיעת הראיות והטיעונים לעונש לפני.

ב.

עיקר תסקירי שירות המבחן בעניינו נאשם 2:

9.

בתסקיר שירות המבחן (מיום 05.10.21) פורטו נסיבות חייו של נאשם 2, כאמור כבן 26 שנים כיום, רווק המתגורר עם הוריו. נאשם 2 סיים 12 שנות לימוד, לומד כיום ניהול מוסך במכללה, ועובד במוסך שבבעלות אביו (נאשם 1). נאשם 2 נעדר הרשעות קודמות והאירוע דנא הוא הסתבכותו

הראשונה והיחידה עם החוק.

10. בהתייחסותו לביצוע העבירה תיאר נאשם 2 סכסוך ארוך שנים בין אביו (נאשם 1) לבין המתלונן, דודו, על רקע שטחים שאותם קיבל אביו בירושה. לדבריו, ביום האירוע הוא שמע את אביו ודודו רבים בחצר הבית, כאשר מתוך רצון להגן על אביו ועל רקע הכעס שנצבר אצלו כלפי המתלונן, במשך שנים, החל להכותו. שירות המבחן התרשם כי על אף מערכת היחסים המשפחתית המורכבת והמטענים הרגשיים הסבוכים, נאשם 2 מביע חרטה ובושה על התנהלותו, מבין את השלכות מעשיו וחושש מפגיעה עתידית עקב הסתבכותו בפלילים.

11. שירות המבחן התרשם כי לנאשם 2 קשיים בוויסות דחפים, לצד קונפליקט לא פתור והיעדר אמפתיה כלפי המתלונן. עם זאת, כאשר ניכר שנאשם 2 מנהל אורח חיים תקין, משתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן ונכון להשתלב בהליך טיפולי, המליץ שירות המבחן על השתתפות ענישה טיפולית-שיקומית בלבד, שתכלול של"צ בהיקף של 140 שעות וצו מבחן. אשר לסוגיית ההרשעה ציין שירות המבחן כי נאשם 2 לא הציג מסמכים המלמדים על פגיעה קונקרטיה העלולה להיגרם לו כתולדה מן ההרשעה ועל כן לא מצא מקום להמליץ על ביטול ההרשעה.

12. על אף שבית המשפט לא הורה על עריכת תסקיר משלים הגיש שירות המבחן תסקיר כאמור, ביום 10.01.22. בתסקיר המשלים צוין כי חלו בעניינו של נאשם 2 התפתחויות שיש להביאן לידיעת בית המשפט ומכאן הגשתו. כמסתבר, נאשם 2 לא התייצב לשני מפגשים שנקבעו עמו, כאשר בדיעבד טען כי לא חש בטוב ושכח לעדכן בכך את השירות. נאשם 2 סיפר כי חזר מחו"ל ונדרש להמתין לתוצאות בדיקת קורונה, אך כאמור לא עדכן את שירות המבחן ולא התייצב. בנסיבות אלה סבר השירות כי נכונותו של נאשם 2 להשתלבות בטיפול היא חיצונית בלבד, ועל כן ראה לשנות מההמלצה להעמדת נאשם 2 במבחן. אשר להמלצה להשתתף צו של"צ ציין שירות המבחן ספקנות-מה, אך הוסיף כי ככל שנאשם 2 יתחייב בפני בית המשפט לבצע צו כאמור, ימליץ השירות על צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

13. בעקבות התסקיר המשלים הגיש ב"כ הנאשמים בקשה מפורטת, בה ציין כי נאשם 2 לא התייצב לשני המועדים שנקבעו לו על ידי שירות המבחן בשל נסיבות רפואיות וכי הוא מתנצל על כך (ר' בבקשה מס' 21). ב"כ הנאשמים הדגיש שנאשם 2 מצהיר על נכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן ומתחייב להגיע לכל מפגש שייקבע לו; והוסיף וביקש את דחיית הדיון (שנקבע לשמיעת הראיות והטיעונים לעונש) על מנת שיוגש תסקיר משלים נוסף. ואולם, כאמור בהחלטה מיום 12.01.22, לא מצאתי מקום לאפשר את דחיית הדיון נוכח התמשכות ההליכים, וקבעתי כי הדיון יתקיים במועדו.

ג. עיקר הראיות לקביעת העונש:

14. מטעם המאשימה הוגשו, כראיות לקביעת העונש, הצהרת המתלונן נפגע העבירה (סומן ע/1). ההצהרה גם הוגשה על ידי המתלונן בעצמו, ר' בבקשה מס' 19), וכן תדפיס המידע הפלילי בעניינו של נאשם 1 (סומן ע/2).

15. הצהרת המתלונן כוללת טיעון עובדתי רחב היקף, שאינו עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן. המתלונן מתאר תקיפה קשה תוך שימוש בלום ברזל, אשר תוכננה באכזריות מראש ואף ביקשה להביא למותו; והכל על רקע שימוש של נאשם 1 בשטח מגורים של המשפחה לניהול מוסך בלתי חוקי. לטענת המתלונן, כתולדה מן התקיפה נגרמו לו חבלות חמורות, כולל שברים בעמוד השדרה

ובצלעות, אשר הפכו אותו לנכה, לרבות במישור הנפשי.

16. על אף דחיית עתירתו בבג"צ, בהצהרתו לפני חזר המתלון והלין באופן חריף על רשויות התביעה ועל עריכת הסדר הטיעון, תוך טענה שכתב האישום המתוקן מתאר אירוע "מינורי" ואף "דמיוני", שאינו דומה כלל לעובדות המקרה כפי שאירע בפועל. במועד שנקבע לשמיעת הטיעונים לעונש אף ביקש ב"כ המתלון להוסיף ולשאת דברים בשמו, אך בהעדר מעמד לכך בדין נדחתה בקשתו זו (בפרוטוקול, עמ' 17).

17. לא למותר להעיר כאן, כי ב"כ הנאשמים מחה על טיעוני עובדה הנ"ל, החורגים מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודו הנאשמים, וביקש להתעלם מהן; ובעניין זה הדין עמו. העובדות הנוגעות לביצוע העבירות הן אלה שנקבעו על ידי בית המשפט הדין בהליך - בין לאחר שמיעת הראיות ובין על יסוד הודאת הנאשם. לאחר שניתנה הכרעת הדין אין מקום וגם אין אפשרות משפטית - למעט בנסיבות חריגות שבחריגות, שאינן מתקיימות בענייננו שכן למתלון ניתנה האפשרות להביא את מלוא טענותיו לפני התביעה עובר לעריכת הסדר הטיעון - לשנות מעובדות הכרעת הדין או לקבוע עובדות נוספות בנוגע לאירוע מושא כתב האישום (השווה גם לאמור בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין). זאת ועוד, הצהרת נפגע העבירה, מעצם טיבה ומהותה, מוגבלת לתיאור הפגיעות והנזקים שנגרמו לנפגע בעטיה של העבירה; והכל כאמור בהוראות סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה.

18. מתדפיס המידע הפלילי בעניינו של נאשם 1 (ע/2) עולה כי לנאשם זה, יליד שנת 1969 (כבן 53 שנים כיום), 12 הרשעות קודמות. חלק מההרשעות הן מבית המשפט לעניינים מקומיים וחלקן הן בגין עבירות רכוש ואלימות. עם זאת יש לציין, כי למעט הרשעה אחת משנת 2020 מבית המשפט לעניינים מקומיים, ההרשעות הקודמות הנוספות של נאשם 1 הן ישנות, האחרונה שבהן משנת 2002 - בגין אירוע מלפני יותר מעשרים שנה - אשר התיישנו.

19. מטעם ההגנה הוגשו מספר מסמכים (סומנו ס/1 וס/2), שעניינם בתלונות שהגיש נאשם 1 נגד המתלון, כמו גם פניותיו לרשויות האכיפה על מנת שימצו את הדין עם המתלון. המסמכים הללו כוללים ערר על סגירת תלונותיו האמורות של נאשם 1, תוך הפנייה לחומרי חקירה שנאספו במסגרת תלונות אלה. ואכן, לאחר בחינה חוזרת של חומרי החקירה החליטה המאשימה להגיש כתב אישום נגד המתלון, בין השאר בשל תקיפת נאשם 1 בזריקת סולם לעברו, סולם שפגע בראשו של נאשם 1 וגרם לו לחבלות של ממש (ת"פ (שלום ת"א) 28153-12-20 **מדינת ישראל נ' סטל** (03.11.21)). ואולם, בשל הגשת כתב האישום באיחור - כאשר דובר באירוע מיום 20.11.16 - נאלצה המאשימה לחזור בה מהאישום (ר' ס/2).

ד. עיקר טיעוני הצדדים:

20. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן, המתארות לשיטתה אירוע של אלימות קשה במסגרת סכסוך משפחתי, אשר אירע בחצר ביתו של המתלון ולנגד עיני אביהם של המתלון ושל נאשם 1. ב"כ המאשימה הטעימה כי נאשם 2 המשיך-למעשה את מעשה התקיפה של נאשם 1, כאשר הגיע למקום כשהוא מצויד בחפץ, ניצל את עובדת היות המתלון "מנוטרל" והכה בו.

21. ב"כ המאשימה פירטה את החבלות שנגרמו למתלון בעטיים של מעשי נאשם 1, כפי שהן

מפורטות בעובדות כתב האישום המתוקן, לרבות החתך בעפעף שנדרש להדבקה ושטף הדם. ב"כ המאשימה ציינה - כאמור בעובדות כתב האישום המתוקן - כי גם נאשם 1 נפגע במהלך האירוע, אך ביקשה להדגיש את הפער בין חומרת הפגיעות שנגרמו למתלונן לבין הפגיעות שנגרמו לנאשם 1; פער המלמד על כך שהמתלונן התגונן-למעשה מפני נאשם 1. עוד הפנתה ב"כ המאשימה להצהרת המתלונן, נפגע העבירה, בכל הקשור לנזקים שנגרמו לו בעטיה של התקיפה.

22. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה ממעשי הנאשמים, ובהם ההגנה על זכות-היסוד של כל אדם לשלמות הגוף, הביטחון האישי, הכבוד ושלווה הנפש; והכל בפרט כאשר מדובר באלימות בתוך המשפחה. בנסיבות אלה, ותוך הפנייה לפסיקה, עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחמי עונש הולמים כלהלן: בעניינו של נאשם 1 בין מספר חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל; בעניינו של נאשם 2, בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בפועל. יש להעיר, עם זאת, כי חלק מהפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה עוסקת בעבירה חמורה יותר, לפי הוראות סעיף 333 לחוק העונשין, ואף נגזרו בה עונשים חמורים מעתירת המאשימה לפניי (ר' רע"פ 2298/20 עזרא נ' מדינת ישראל (05.04.2020); עפ"ג (מחוזי-ים) 1050-09-20 מדינת ישראל נ' מלינובסקי (17.11.2020)).

23. אשר לגזירת העונשים בתוך מתחמי העונש ההולמים הבחינה ב"כ המאשימה בין שני הנאשמים. בעניינו של נאשם 1 ציינה ב"כ המאשימה את עברו הפלילי, הרלוואנטי בחלקו הגם שלא מהזמן האחרון. עוד ציינה ב"כ המאשימה את הודאה ונטילת האחריות. בנסיבות אלה - ובהתאם להסכמות המאשימה במסגרת הסדר הטיעון - עתרה ב"כ המאשימה להשתת ענישה שתכלול 9 חודשי מאסר בפועל, בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה משמעותי ומרתיע ופיצוי הולם למתלונן.

24. בעניינו של נאשם 2 עמדה ב"כ המאשימה על האמור בשני התסקירים שהוגשו ועל ההבדלים ביניהם. ב"כ המאשימה ערה לכך שהתסקיר המשלים לא התבקש על ידי בית המשפט, אך הטעימה כי שירות המבחן מצא לנכון להעביר לידיעת בית המשפט נתונים חשובים, מהם עולה מוטיבציה חיצונית בלבד של נאשם 2 להשתתפות בהליכים הטיפולים. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה למיקום נאשם 2 בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם לו טענה, דהיינו: לעונש של מספר חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה מרתיע ופיצוי הולם למתלונן.

25. ב"כ הנאשמים, מצידו, הדגיש במיוחד את ההודאה ונטילת האחריות, שנעשו בעיקר על רקע רצונם של הנאשמים להימנע מלהחריף את הסכסוך המשפחתי ובמיוחד לחסוך מאביהם הקשיש של נאשם 1 ושל המתלונן את הצורך להעיד במשפט ולהיקרע בין שני בניו. עוד הדגיש הסניגור את התיקונים שנערכו בעובדות כתב האישום ובהוראות החיקוק. בהקשר זה חזר ב"כ הנאשמים וטען כי אין מקום לקבל כעת - בשלב הטיעונים לעונש - טיעונים החורגים מעובדות כתב האישום המתוקן, בין מצד המאשימה ובמיוחד מצד המתלונן. זאת, בפרט כאשר תלונותיו וטרוניותיו של המתלונן נגד הסדר הטיעון, בין בתלונות שהוגשו לנציב תלונות הציבור על מייצגי המדינה ובין במסגרת עתירה לבג"צ, נדחו כולן כאחת.

26. ב"כ הנאשמים הטעים כי עוד בעובדות כתב האישום המקורי צוין שבמהלך האירוע התפתח מאבק בין המתלונן לבין נאשם 1, שבמהלכו גם נאשם 1 נפגע, היבט המלמד כי עסקין באירוע של אלימות הדדית ולא של תקיפה חד צדדית מצד הנאשמים. בנסיבות אלה אף ננקטה אכיפה בדרגית נגד הנאשמים, שכן המתלונן לא נחקר ולא הועמד לדין בגין חלקו באירוע, כפי שלא הועמד לדין בגין תלונות

קודמות (וחמורות) של נאשם 1. לפיכך, כך לשיטת ב"כ הנאשמים, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בעניינם של שני הנאשמים צריך לעמוד על ענישה צופה פני עתיד גרידא.

27. לעניין גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים הוסיף ב"כ הנאשמים וטען כי על אף חלוק הזמן המשמעותי מאז האירוע לא נפתחו לנאשמים תיקים חדשים כלשהם, עובדה המלמדת על התנהלותם הנורמטיבית. לנאשם 1 אמנם הרשעות קודמות, אך מדובר בהרשעות ישנות מאוד, שרובן ככולן מתייחס לעבירות מלפני למעלה מעשרים שנה. נאשם 1 עובד כיום, לפרנסתו ולפרנסת משפחתו, בעבודה קשה כמכונאי משאיות. בנסיבות אלה די בימי המעצר אותם נשא נאשם 1 במסגרת החקירה על מנת להרתיעו, בפרט כאשר השתת עונש של מאסר בפועל תפגע קשות ביכולתו להתפרנס ולפרנס את משפחתו.

28. אשר לנאשם 2, מדובר בנאשם ללא כל רישומים קודמים על אף שגדל בשכונה בעייתית ביפו. לשיטת ב"כ הנאשמים, אף מתוך כתב האישום המתוקן עולה כי חלקו של נאשם 2 באירוע היה מינורי, והוא נגרר עקב המאבק שהתנהל לנגד עיניו בין המתלונן לבין אביו, עד כדי כך שאף המאשימה הסכימה בזמנו כי בתסקיר תיבחן גם האפשרות לביטול ההרשעה. ב"כ הנאשמים הוסיף והדגיש כי התסקיר שהתקבל בעניינו של נאשם 2 הוא חיובי מאוד, ובנסיבות אלה - כאשר אי התייצבותו לשני המפגשים שנקבעו לו היתה מטעמים אובייקטיביים - יש לאפשר לו להשתלב בענישה טיפולית-שיקומית, בה הוא חפץ מאוד.

29. לבסוף הנאשמים נשאו את דברם האחרון לעונש. נאשם 1 הסתפק בטיעוני הסניגור. נאשם 2 הוסיף ואמר: **"אני קודם כל מצטער על מה שקרה. לא הייתי צריך להתערב. אני מביע חרטה עמוקה על המעשה. אני גם עובד וגם לומד, אני חושש שההרשעה תפגע לי בעתיד"** (ר' בפרוטוקול, עמ' 22 שורה 19 ואילך).

ה. קביעת מתחמי העונש ההולמים:

30. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגינו הורשע הנאשם, וזאת בהתאם לעיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

31. לעניין הערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה מביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים, מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה. אכן, הפסיקה חוזרת ומדגישה את חומרתן הרבה של עבירות האלימות, אשר פוגעות בערכים החברתיים של ההגנה על שלום הציבור ושלווה וההגנה על שלום הגוף, וכן פוגעות במרקם החברתי וביכולת לקיים חברה תרבותית ומתוקנת. כידוע, תנאי יסודי לקיומה של חברה חופשית ותרבותית הוא עקירת האלימות הפיזית מן השורש.

32. לפיכך, הפסיקה חוזרת ומדגישה את האינטרס הציבורי הרב שבהטלת עונשים מרתיעים בעבירות אלימות; הגם שמנעד הענישה הנוהגת בעבירות אלימות הוא רחב, כנגזר מהשונות הרבה בנסיבות ביצוע העבירות. במקרה דנא, נסיבות החומרה נובעות מכך המתלונן הותקף בחצר ביתו-מבצרו, על ידי אחיו. נסיבות הקולה נובעות מכך שמעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי מדובר באירוע לא מתוכנן, כאשר נאשם 2 הצטרף לתקיפה רק משום שהיה עד למאבק שהתפתח בין נאשם 1 (אביו) לבין המתלונן.

33. בקביעת מתחמי העונש ההולמים על בית המשפט להתחשב, כאמור, גם במדיניות הענישה הנהוגה. עיון בפסיקה מלמד כי עתירת ב"כ המאשימה משקפת נכונה את רף הענישה התחתון שנקבע בפסיקה בגין עבירות של תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה ממשית. בעבירה האחרונה נקבע, ככלל, רף תחתון של מאסר בפועל לנשיאה בעבודות שירות (השווה למשל ת"פ (שלום ק"ג) 53338-12-17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (31.10.2018) וסקירת הפסיקה שם; הגם ששם דובר במקרה קל במידת מה מעניינו). בעבירה של תקיפה סתם נקבע רף תחתון של ענישה צופה פני עתיד, לעיתים - למשל כאשר נעשה שימוש בחפץ, כבעניינו - בצירוף ענישה נלווית-קונקרטית כגון של"צ.

34. עוד יש לציין כי במקרה זה עסקינן בהסדר טיעון, הכולל הסכמות חלקיות לעניין העתירה לעונש. כידוע, כאשר מדובר בהסדר טיעון העיקר הוא בבחינת סבירותו של ההסדר, וזאת בהתאם ל"מבחן האיזון", כפי שנקבע בזמנו בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002)). בפרשה דנא סבירותו של הסדר הטיעון כבר נבחנה היטב, לרבות במסגרת עתירה לבג"צ, וממילא ברור כי מדובר בהסדר סביר. לפיכך על בית המשפט לכבד את ההסכמות, אם גם החלקיות כאמור, של הצדדים; ובוודאי שאין מקום שבית המשפט יחמיר עם הנאשמים מעבר לעתירת המאשימה.

35. בהתחשב בכל אלה אני קובע את מתחמי העונש ההולמים במקרה זה כלהלן:

בעניינו של נאשם 1 - בין 6 חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות, לבין 16 חודשי מאסר בפועל.

בעניינו של נאשם 2 - בין מאסר מותנה וענישה נלווית לבין 6 חודשי מאסר בפועל.

36. לבסוף יש לציין כי אין במקרה דנא מקום לביטול הרשעתו בדין של נאשם 2. מעבר לכך ששירות המבחן נמנע מלהמליץ על כך, על פני הדברים עניינו של נאשם 2 אינו מקיים את התנאים שנקבעו בהלכת ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337, 342 (1997), כמאפשרים לנקוט בדרך החריגה ויוצאת הדופן של הימנעות מהרשעה. נאשם 2 לא הצביע על נזק קונקרטי לשיקומו, העלול להיגרם כתולדה מן ההרשעה, ואף ב"כ הנאשמים טען בהקשר זה בשפה רפה.

גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים:

ו.

37. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם על בית המשפט לגזור את עונשו בתוך מתחם זה. זאת, למעט במקרים יוצאי דופן בהם הוא רשאי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן, ותוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40א לחוק העונשין.

38. אשר לנאשמים שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשם - בתוך המתחמים הרלוואנטיים להם - הם כלהלן:

עברם הפלילי של הנאשמים - לנאשם 2 אין הרשעות קודמות או מאוחרות למעשה. מדובר, כמובן, בנסיבה משמעותית לקולת העונש. לנאשם 1 הרשעות קודמות, חלקן רלוואנטיות, הגם שמדובר בהרשעות שהתיישנו.

הפגיעה של העונש בנאשמים ובמשפחותיהם - ענישה של מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, תפגע בנאשמים ובמשפחותיהם, ויש להתחשב בנתון זה.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן ונטלו אחריות על מעשיהם. בכך חסכו הנאשמים מזמנם של העדים, הצדדים ובית המשפט. נסיבות אלה יש לזקוף לזכותם של הנאשמים.

מאמצי הנאשמים לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין - הנאשמים לא פעלו כלל לפיצוי המתלונן ואף לא נטען כך לפניי. היבט זה רלוואנטי בעיקר בעניינו של נאשם 1, שהוא זה שגרם למתלונן לחבלות.

חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה - ממועד ביצוע העבירות חלפו כבר למעלה משלוש שנים.

מכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כלהלן: 39.

בעניינו של נאשם 2 - נראה כי ניתן להסתפק בענישה בתחתית מתחם העונש ההולם, בפרט כאשר מדובר בנאשם צעיר וללא כל רישומים נוספים. נאשם 2 אמנם לא התייצב בשני מועדים בהם זומן על ידי שירות המבחן. ואולם, כאשר ההמלצה הבסיסית של שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 היתה חיובית, וכאשר הוא הצהיר על התחייבותו לשתף פעולה עם שירות המבחן, אין למנוע ממנו אפשרות לענישה שיקומית; בפרט כאשר מובהר לו שאם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן בית המשפט יוכל לגזור עליו עונש נוסף. כל זאת, תוך איזון ההקלה בפיצוי הולם למתלונן (במיוחד בהתחשב בכך שנאשם 2 השתמש בחפץ במהלך האירוע).

בעניינו של נאשם 1 - נסיבות הקולה אמנם עולות במשקלן על נסיבות החומרה, אך ממכלול הנסיבות עולה שהענישה צריכה להיות גבוהה מהרף התחתון, בצירוף פיצוי הולם למתלונן בשל החבלות שנגרמו לו עקב מעשיו של נאשם 1.

ז. סוף דבר:

40. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

(א) 7 חודשי מאסר בפועל.

נאשם 1 יישא את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 10.08.21.

על נאשם 1 להתייצב לנשיאת עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 20.03.22 עד השעה 08:00.

מובהר בזה לנאשם 1 כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם 1, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור הוא עשוי לשאת את מאסרו, או את יתרת מאסרו, במאסר מאחורי סורג ובריה בבית סוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה של אלימות נגד הגוף.

(ג) פיצויים למתלונן, עד תביעה מס' 2, בסך של 7,000 ₪. עמוד 8

הפיצויים ישולמו בשבעה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.03.22 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 1 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הפיצויים לפירעון מיד.

נאשם 2:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה של אלימות נגד הגוף.

(ב) פיצויים למתלונן, עד תביעה מס' 2, בסך של 4,000 ₪.

הפיצויים ישולמו בארבעה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.03.22 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הפיצויים לפירעון מיד.

(ג) שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות. השירות יבוצע, בהתאם לתכנית שגיבש שירות המבחן, החל במועד שייקבע שירות המבחן בהקדם האפשרי.

מובהר בזה לנאשם 2 כי אם הוא לא ימלא אחר הוראות צו השירות יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו השירות ולהטיל עליו, במקום צו השירות, עונש נוסף.

(ד) צו מבחן, לתקופה של 12 חודשים מהיום.

מובהר בזה לנאשם 2 כי אם הוא לא ימלא אחר הוראות צו המבחן ולא ישתף פעולה עם קצין המבחן, יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו המבחן ולגזור עליו, במקום צו המבחן, עונש נוסף.

ככל שנותר בתיק בית המשפט - או בתיקים קשורים - פיקדון שהופקד מטעם הנאשמים, בהסכמת ההגנה יחולט הפיקדון לטובת תשלום הפיצויים, כאשר הנאשמים יידרשו לשלם רק את יתרת הסכום שתיוותר.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

באחריות ב"כ המאשימה להגיש הודעה למזכירות בית המשפט בדבר פרטי המתלונן, לצורך העברת הפיצויים.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא העתק גזר דין זה לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ו אדר א' תשפ"ב, 16 פברואר 2022, במעמד הצדדים.